

Kiváltság, hogy ilyen pillanatot élhettünk át

2015 június 20. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

• [0](#)

Még nincs

értékelve

Mérték

Mikor egy esemény huszonötödik évfordulóját ünnepeljük, nem kockáztatunk túl sokat, szinte biztosra mehetünk.

Huszonöt év, a mai átlagos emberi élettartam egyharmada, elég hosszú id? ahhoz, hogy eldöntsük az illet? történés valóban méltó-e arra, hogy megünnepeljük. Igaz, mint minden az életben, ez is relatív. Tegnap, amikor a

mai hallgatóság, önök által majd utólag frappánsnak mondható idézeteket kerestem – persze sikertelenül – a mai kiállításmegnyitó beszédemhez, egy verseskötetre bukkantam a polcomon. Egy kívül aranyszín?, véd?papírral védett, piros m?anyag keményborítás, még mindig jó illatot árasztó könyvre, amelyet egy sorozat részeként a Magvet? és a Szépirodalmi Könyvkiadó adott ki éppen negyven éve az úgynevezett felszabadulás harmincadik évfordulója tiszteletére. A könyvet akkor egy kedves atyai barátomtól kaptam, tizennégy évesen, az általános iskola befejezésének örömeire. A könyv léte – és aminek kiadói eredetileg dedikálták, a felszabadulás – már önmagában cáfolni látszik az imént elmondott kockázatkerülésre utaló kezd? mondataim igazságát.

De talán mégsem. Mert vannak olyan események, amelyek jelent?ségének a felfogásához, nincsen szükség huszonöt évre, mert azok, akik annak részesei, azonnal tudják, hogy arra még a dédunokáik is emlékezni fognak. Az 1990-ben lezajlott szabad választás és a negyven év után els? szabadon választott parlament létrejötte, amelynek ez a kiállítás emléket állít, olyan esemény volt, ami még évszázadok múlva is bele fog férni még a rövidített magyar történelemlékönyvekbe is.

Az új magyar Alaptörvény nem véletlenül választotta korszakhatárnak a szabad népképviselőlet létrehozásának időpontját.

Idézem: „Hazánk 1944. március tizenkilencedikén elveszített állami önrendelkezésének visszaálltát 1990. május másodikától, az els? szabadon választott népképviselőlet megalakulásától számítjuk. Ezt a napot tekintjük hazánk új demokráciája és alkotmányos rendje kezdetének.”

Hazánk új demokráciája és alkotmányos rendje kezdetének. Egy olyan újrakezdésnek, amelynek a jövőnd? sorsát akkor még nem lehetett látni, de rövid idő után elbukott nagyszer? forradalmaink és szabadságharcaink fényében félteni, bízgatni, akarni és védeni igenis lehetett, kötelez? volt.

Sokan gondoltuk akkor a Himnusz els? versszakának reményked?en pesszimista utolsó sorait észben tartva, hogy mi magyarok annyi baj és szenvedés után megérdemljük, hogy elnyerjük azt a szabadságot, amiért korábban annyi vért ontottak bátor el?deink.

Tele voltunk reménységgel és a jövőbe, saját képességeinkbe vetett hittel.

Latinul: fides-szel. Ami azt jelenti: hit, remény, bizalom.

Az én nemzedékem számára, amely akkor lépett át az igazi feln?ttkorba, ez volt a minket egész életünkre

meghatározni képes pillanat, az amikor – persze naivan, lehet hogy az örökönyektől kissé homályos szemmel, ezért nem egészen élesen látva, és ezért talán néha félre is értve a dolgokat – úgy éreztük, hogy a történelem nem valami megváltoztathatatlan, rajtunk kívül álló, bennünket kényszerítő dolog, hanem az, amit mi emberek magunk csinálunk, és ha van elég erő, bátorság bennünk, akkor jóra is tudunk fordítani.

Nekünk megadatott az a kiváltság, hogy ilyen pillanatot élhettünk át, amikor az emberi szabadságvágy, a jószerelem és a haza- és szabadságszerettségünk évtizedeken, évszázadokon áthallatszó üzenete valódi sorsalakító cselekedetekben találkozhatott.

1990. március 25. és május 2. a közjogi betetőzése volt annak a békés demokratikus átalakulásnak, amiért mi magyar demokraták a kommunista rendszer utolsó éveiben küzdöttünk. Az átmenet időszakának az ötvenhatos mártírok újratemetése, a páneurópai piknik, a berlini fal leomlása, a Tóth László által elindított románai forradalom, vagy a négyigényes népszavazás melletti-utáni utolsó érzelmi magaspontja.

Ma sokan szeretik, néha mi magunk is szoktuk bizonytalankodva, kicsit lehangolva az ez után bennünket ért számos csalódástól, mi K2-t naivitásnak bélyegezni. Voltak és vannak mai is olyanok, gondoljunk csak az egykori állampárt magát demokratikussá átszűző protagonistáira, vagy az Alaptörvény által kijelölt korszakhatárok körüli erőteljes viták gerjesztésére, akik a kommunista és a demokratikus rendszer közötti nem teljesen önzetlenül hangoztatott, erőteljes folyamatosság doktrínáját vallva megkérdőjelezték, megkérdőjelezték, hogy ott bármiféle határvonal húzódna, olyanok, akik szerint a jó leibnizi determinizmus szerint minden szükségszerű volt, olyan, ahol az önálló, szabad akaratból eredő emberi cselekvésnek, a szabadságszeretnek, a hazafiságnak csak instrumentum szerep jut. Ahol a Gorbacsovok, Reaganek úgyis mindent előre eldöntöttek, az emberek csak statisztáltak a megírt forgatókönyvekhez. Persze, biztosan naivak is voltunk. Persze, nem voltunk cselekvéseinkben annyira szabadok és okosak, mint akkor öntelten magunk is gondoltuk. Persze, több volt bennünk a hit mint az előttünk álló hatalmas feladatok megoldásához szükséges tapasztalat. De belevágtunk, cselekedtünk és vállaltuk. A szabad választás, az, hogy a többség az akaratának megfelelő kormányt választhat saját hazája, politikai közössége élére a modern demokráciák talán legfontosabb joga. A második világháború utáni időszak Európa szabad felén fényesen bizonyította, hogy az általános választójog garantálása, a többségi akarat választások útján való, képviselői elv érvényesítése stabil politikai rendszereket képes létrehozni és egyidejűleg polgárok szabadságát is képes garantálni. 1990-ben ezt a sikeres modellt kezdtük el alkalmazni Magyarországon. Ennek első lépése volt március huszonötödike. A modern tömegdemokráciában azonban kényes egyensúly van a kettő között. Ha a rendszer a többségi akaratot indokolatlanul korlátozó doktrínára irányba hajlik el, kevésbé lesz stabil, aligha lesz képes elnyerni az emberek támogatását.

Még ma is sokan vannak olyanok, akik nem hajlandók elfogadni, hogy a polgárok előre rögzített szabályok szerint létrehozott többségi akaratának érvényesítése a demokrácia fundamentuma. Manapság divatos populistának minősíteni azokat a politikai erőket, amelyek hallgatnak az emberekre. Mondjuk, ha az emberek egyszerre nem hajlandók elfogadni, hogy a minden problémát megoldónak kikiáltott szabadnak hívott piac minálunk miért nem képes alacsony versenyárakat biztosítani a közszolgáltatások területén, vagy miért nem tudja megfékezni a bankok önkényes, egyoldalú, a védekezésben a jogrendszer által alig segített ügyfelekre hátrányos kamat és valutaátváltási szerződés módosításokat, vagy miért nem biztosít több munkahelyet, pedig az őt dicsőítő ortodox és doktrínára tankönyvek szerint mindezeknek automatikus következménynek kellene lennie.

Ezért aztán az emberek az addig lyukas, alkalmatlan, téves feltételezésekre alapozott jogszabályok megalkotásáért felelős választott politikusoktól, a szabályozókat felügyelő általuk választott politikusoktól joggal várják el az igazságtalanságok helyrehozását.

A politikus dolga pedig nem az, hogy – mint hosszú éveken keresztül eddig – ahhoz győjtse az érveket, hogy valamit miért nem lehet megcsinálni, hanem az, hogy valóban cselekedjen. Ha nem ezt teszi le kell cserélni. A szabad választójog ezt lehetővé teszi.

Ha a politikus nem ezt teszi, aláássa az emberek demokratikus többségi akarata érvényesítésébe vetett hitet és azoknak ad utat, akik elvetik mind a demokráciát, mind a jogállamot, mind a polgári és kisebbségi jogokat. Mindazt, amiért huszonöt évvel ezelőtt küzdöttünk. Ha a demokratikus rendszer alól, azért mert nem képes hatékonyan működni, válságot kezelni, megoldani az emberek problémáit, ha nem tud igazságos megoldásokat találni, kimosódik a polgárok, a középosztály támogatása, elveszik a demokrácia, oda lesz a szabadság. 2010-ben húsz rendszerváltó év után nagyon közel álltunk ehhez. A szakadék szélére kellett visszahúzni a politikai intézményekbe vetett polgári bizalom és a demokrácia ügyét.

A populista minősítés azért is igaztalan, mert az igazából a handabandázókra vonatkozik, azokra, akik ugyan az emberek fülének jól hangzó dolgokat mondanak, de azok megvalósításához való képességgel nem rendelkeznek, nézeteik tarthatatlanok, mert nem állják ki a valóság próbáját. Egy olyan kormány, amely kézbe veszi a dolgokat, amely képes a csak saját önérdékét néző bankokra, áram- és gázszolgáltatókra a polgárok érdekét is figyelembe vevő méltányos szabályokat kényszeríteni, amely képes a fogyasztókat megvédeni a piac visszaéléseitől, amely legalább átmenetileg képes közmunkát, kenyeret adni, amelynek szavait tettek követik, nem populista, hanem igazi demokrata, amely a többség akaratát érvényesíti.

Tudjuk, hogy ez nagyon fáj azoknak, akik mindig azt mondták, hogy az ilyesmi nem lehetséges. Tudjuk, hogy mindent – köztük külföldi elbarátaik hadait, a nemzetközi sajtót is – megmozgatták hazugságaikkal azért, hogy mindez tényleg ne legyen lehetséges.

De azt is tudjuk, a tavalyi immár hetedik szabad választás sikere sem lett volna lehetséges, ha a az emberek nem állnak ott a polgári többségi akaratot érvényesítő politika mögött.

Még a választások tisztaságát is megpróbálták egyesek kétségbe vonni. Saját politikai tehetetlenségüket azokra kenni, akik velük szemben képesek voltak az emberek támogatását elnyerni. Pedig ha más nem, akkor a nemrég lezajlott két időközi választás bizonyította, hogy az új választójogi rendszer mindenkinek azonos esélyt ad a nyeresre.

1990. március 24-én a New York Times harmadik oldalán Celestine Bohlen a következőképpen tudósított a magyarországi választások egyik csatájáról: *„Pozsgay még mindig a soproni mandátum legesélyesebb nyertese, mégis defenzívába szorul a Fiatalkor Demokraták Szövetségének jelöltjével, a huszonnyolcéves Szájer Józseffel szemben. A köztük levő verseny így a magyarországi választások kevés számú élénk mérkőzéseinek egyikévé vált. A fiatalkor demokraták, akiknél alapszabály, hogy tagjaik életkora nem haladhatja meg a harmincöt évet, egy jól összpontosított és ötletgazdag kampányt tartottak Sopronban éppúgy, ahogy országszerte. Ma este „kommunizmusbúcsúztató” bált tartanak, amelyre a 60 000 fős város minden lakosa meghívót kapott a levelesládájába dobva, és ahová a belépő 43 forintba (körülbelül 80 centbe) kerül – egy forint jár a kommunista uralom minden esztendejéért. Szájer József, jogász sikertelenül szorgalmazta, hogy Pozsgay álljon ki vele egy nyilvános vitára, és hogy adjon számot az idén kitört, a kormányon levő szocialisták támogatottságát megrendítő titkosrendőrség-botrányban játszott szerepéről. Szájer ezen törekvéseivel nemcsak a fiatalabb szavazók támogatását nyerte el, hanem a Posch Károlynéét is. „Szeretem a fiatalkor demokratákat” – mondja Poschné. „Van bennük lendület.”*

Huszonöt év elteltével gyakran érezzük, hogy a mai nehéz, válsággal terhelt, de nem kevésbé reményteli időben szükségünk van az érzelmi k2-k megmászásának emlékeire is. Március huszonötödikére és május másodikára ma azért is kell emlékezzünk, hogy ne csüggedjünk el, amikor a külső kényszerek le akarnak bénítani minket, amikor annyi igaztalan, hazug támadás ér minket.

Arra a lendületre, friss szemléletre van ma mindennél inkább szükségünk, amiről Posch Károlyné, soproni nyugdíjas huszonöt éve beszélt egy amerikai újság tudósítójának.

Annak, aki esetleg nem tudná: a Mount Everestől nem messze van egy csúcs, a K2, amely, mint a neve is mondja kisebb annál, de a hegymászók szerint nagyobb kihívás a meghódítása.

Legyen béke, szabadság és egyetértés!

Elhangzott 2015. június 15-én, az Előszőr szabadon című időszerű kiállítás megnyitóján, a Terror Háza Múzeumban.

Szájer József

Látószög

www.hirado.hu - Látószög

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

[Tweet](#)

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláatról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló

